

Crna Gora
Opština Bijelo Polje
Sekretarijat za lokalnu samoupravu

email:opstauprava@bijelopolje.co.me

Adresa: Ulica Slobode br.5,
84 000 Bijelo Polje, Crna gora
tel/fax:+382 50 431-415

www.bijelopolje.co.me

Br.04/1-020/25- 847/2-1354

16.12.2025.godine

Crna Gora			
OPŠTINA BIJELO POLJE			
Službenica - služba			
16.12.2025			
02	018/25	540	

Služba Skupštine opštine Bijelo Polje

Predmet: Mišljenje na program rada JU "Muzej"

Poštovani,

Dostavljamo Vam mišljenje na program rada JU „Muzej“ za 2026 godinu na dalju nadležnost.

Prilog: 1

Crna Gora
Opština Bijelo Polje
Sekretarijat za lokalnu samoupravu
Broj:04/020/25-847/1-1354
Bijelo Polje,17.11.2025.godine

Sekretarijat za lokalnu samoupravu Opštine Bijelo Polje, shodno nadležnostima propisanim Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Bijelo Polje („Sl.list CG-opštinski pripisi“br.16/19 i 25/19, 34/21,6/22,7/22,31/22) razmatrajući Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026.godinu o istom daje

MIŠLJENJE

Da predlog Programa rada ustanove za 2026.godinu sadrži programe čijom realizacijom se nastavlja sa aktivnostima na očuvanju prirodnih ,civilizacijskih i kulturnih materijalnih i nematerijalnih dobara, a radi zadovoljenja kulturnih, naučnih i obrazovnih potreba pojedinca i društva uopšte.

U tom pravcu Sekretarijat daje punu podršku ustanovi u realizaciji planiranih aktivnosti.

Na osnovu izloženog Sekretarijat za lokalnu samoupravu preporučuje Skupštini da predloženi predlog Programa rada za 2026. godinu usvoji.

CRNA GORA
OPŠTINA BIJELO POLJE
JAVNA USTANOVA M ♦ U ♦ Z ♦ E ♦ J BIJELO POLJE
Radnička 19, Bijelo Polje, 84000
E-mail: zmbpmne@gmail.com / muzej@bijelopolje.co.me
Tel./faks: +38250 431-579
Šifra djelatnosti: 91.02
PIB: 03119556
Registarski broj: 80027042
Žiro račun: ; 520 – 36684 – 21 Hipotekarna banka

Crna Gora
OPŠTINA BIJELO POLJE
Pisarnica - Služba za zajedničke poslove 1
Primijeno: 04.11.2025
Org. jed. 04, Jed. klas. znak 020, Redni broj 25 847, Prilog, Vrijednost 1354

Broj: 03-402/25- 222

Bijelo Polje, 4.11.2025.godina

Za: Sekretarijat za lokalnu samoupravu Opštine Bijelo Polje

Veza:

Predmet: Zahtjev za mišljenje na Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026.godinu

Zahtjev za mišljenje na Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026.godinu

Poštovani,

Shodno članu 8 stav 1 tačka 13 Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave (»Sl. List Crne Gore-opštinski propisi« br. 16/19 i 25/19) Sekretarijat za lokalnu samoupravu vrši upravni nadzor i poslove u vezi sa pravima osnivača prema javnim ustanovama koje su osnovane za oblasti iz nadležnosti rada Sekretarijata: **davanje mišljenja na Statut, program rada ustanova i druga akta**, kao i davanje predloga mjera u vezi sa informativnim i drugim materijalima javnih ustanova koji se dostavljaju Skupštini i predsjedniku Opštine.

Kako je Programom rada Skupštine opštine Bijelo Polje za 2026. godinu, predviđeno da Skupština razmatra programe rada javnih službi čiji je osnivač Opština, molimo da nam dostavite mišljenje na **Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026. godinu**.

S poštovanjem,

JU MUZEJ BIJELO POLJE

Željko Raičević

Direktor, Željko Raičević

Prilog: - Program rada JU Muzej za 2026. godinu

-Odluka Savjeta JU Muzej Bijelo Polje o usvajanju Programa rada za 2026.godinu

Dostavljeno: Sekretarijatu za lokalnu samoupravu Opštine Bijelo Polje

Arhivi Muzeja

Adresa: JU Muzej Bijelo Polje, Radnička 19. Bijelo Polje 84000; Tel. 050/ 431-579

Kontakt osoba: Željko Raičević, tel. 069/ 428 - 548

JAVNA USTANOVA M ♦ U ♦ Z ♦ E ♦ J BIJELO POLJE
Radnička 19, Bijelo Polje, 84000
E-mail: muzej@bijelopolje.co.me
Tel./faks: +38250 431-579
Šifra djelatnosti: 91.02
PIB: 03119556
Registarski broj: 80027042
Žiro račun: ; 520 – 36684 – 21 Hipotekarna banka

Broj: 03-402/25-215

Bijelo Polje 03. 11. 2025

PROGRAM RADA ZA 2026. GODINU

Decembar 2025. godine

I UVOD

Događajima i programima koje Muzej osmišljava, a koji se realizuju kroz izložbe, istraživačke projekte i interdisciplinarne radionice, skreće se pažnja na značajne društvene pojave i artefakte koje je čovjek stvarao tokom svog postojanja. Muzej kontinuirano nastoji da unaprijedi znanje i svijest građana o kulturno-istorijskom naslijeđu, s ciljem da ga zajedno zaštitimo i sačuvamo za buduće generacije.

U skladu sa Uputstvom za izradu godišnjeg programa rada sadržanim u Statutu JU Muzej Bijelo Polje, kao i u cilju ostvarivanja funkcija lokalne uprave, ovim programom utvrđuje se pregled aktivnosti kojima se ostvaruje djelatnost Muzeja u 2026. godini — po vrsti, obimu, sadržaju, poslovima, funkcijama, načinu ostvarivanja saradnje sa drugim ustanovama, organizacijama i organima, kao i po kadrovskoj strukturi zaposlenih koji će realizovati planirane poslove.

Muzejska djelatnost obuhvata: sakupljanje, čuvanje, zaštitu, istraživanje, stručnu i naučnu obradu, dokumentovanje, sistematizaciju u zbirke, kao i prezentaciju muzejskog materijala, lokaliteta i nalazišta. Takođe, da bi muzeji obavljali svoju osnovnu djelatnost u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima, propisano je da se državni i lokalni muzeji čiji je osnivač opština organizuju kao samostalne ustanove (član 8 stav 1 i član 9 stav 2 Zakona o muzejskoj djelatnosti – „Službeni list Crne Gore“, broj 49/10 i 40/11).

II PROGRAM RADA

Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026. godinu sadrži pregled aktivnosti u okviru redovnih programskih sadržaja, koji su usmjereni na ostvarivanje planiranih poslova i programskih opredjeljenja za tekuću godinu, kao i nastavak realizacije započetih aktivnosti iz 2025. i prethodnih godina.

Pravni osnov za obavljanje pojedinih poslova, kao što su stručno-istraživački rad, izrada muzejske dokumentacije, nabavka i zaštita muzejskih predmeta i drugi poslovi, proističe iz zakonske regulative i opštih akata Ustanove.

U tom kontekstu, Program rada se zasniva na odredbama:

- Zakona o kulturi („Službeni list Crne Gore“, br. 49/08, 16/11, 40/11, 38/12 od 19.07.2012),
- Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Službeni list Crne Gore“, br. 49/10, 40/11, 44/17),
- Zakona o muzejskoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 49/10),
- Zakona o spomen-obilježjima („Službeni list Crne Gore“, br. 40/08),
- Odluke o osnivanju Javne ustanove Muzej Bijelo Polje („Službeni list CG – Opštinski propisi“, br. 19/2016),
- Statuta JU Muzej Bijelo Polje („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, br. 5/2017), kao i drugih opštih akata Ustanove.

Shodno navedenom, ovim Programom utvrđuju se poslovi i zadaci iz osnovne djelatnosti Muzeja, po vrsti, obimu i sadržaju, kao i kadrovska struktura zaposlenih koji će obavljati planirane poslove u 2026. godini.

III POSLOVI I ZADACI USTANOVE

2

Aktivnosti Muzeja podrazumijevaju kontinuirani rad, punu posvećenost i visok stepen stručnog znanja koje je od izuzetnog značaja za očuvanje kulturno-istorijskog nasljeđa naše sredine. U tom smislu, Muzej stručno i brižljivo čuva, obogaćuje i javnosti prezentuje duhovno i istorijsko bogatstvo naše prošlosti, čime svom radu daje obilježje trajne vrijednosti i izražava odgovoran odnos prema materijalnim i nematerijalnim kulturnim dobrima. Na ovaj način Muzej postupa u skladu sa obavezama koje proizilaze iz člana 5. Konvencije Savjeta Evrope o brizi za kulturnu baštinu, koju je potpisala i država Crna Gora.

U tom kontekstu, osnovni zadatak JU Muzej Bijelo Polje jeste zaštita i očuvanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine, koja je od izuzetne važnosti za kulturni i istorijski identitet ne samo našeg grada, već i države Crne Gore. Njenim očuvanjem i prezentacijom prenose se trajne vrijednosti koje su jednako značajne kao i stvaranje novih kulturnih sadržaja i umjetničkih vrijednosti (savremeno kulturno-umjetničko stvaralaštvo), a sve u cilju kvalitetnijeg obavljanja primarne djelatnosti i veće otvorenosti Muzeja prema javnosti.

IV REDOVNA DJELATNOST MUZEJA

Muzejska djelatnost je u službi zaštite kulturnog nasljeđa i obuhvata čitav niz stručnih poslova koji se sprovode uz punu primjenu zakonskih propisa, s ciljem očuvanja kulturnih, civilizacijskih i prirodnih dobara, kao i njihovog korišćenja u obrazovne, naučne i kulturne svrhe od šireg društvenog značaja.

Shodno Zakonu o muzejskoj djelatnosti, značaj muzejskog rada ogleda se u zaštiti materijalnih i nematerijalnih dobara koja čine dio nacionalne i lokalne baštine, a koja su definisana kao dobra od javnog interesa, što je u skladu sa Konvencijom Savjeta Evrope o vrijednostima kulturne baštine. Ova činjenica nameće potrebu da se, normativno i faktički, obezbijede uslovi za dostupnost i adekvatnu zaštitu muzejskih dobara (materijala, lokaliteta, nalazišta i dokumentacije) u skladu sa zakonskim propisima.

Posebna pažnja posvećuje se muzejskom materijalu koji ima status kulturnog dobra, jer se u tom slučaju primjenjuje režim zaštite propisan Zakonom o zaštiti kulturnih dobara. Zbog toga je neophodno kontinuirano praćenje pravne regulative i organizovanje rada Muzeja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima.

U tom smislu, redovna djelatnost JU Muzej Bijelo Polje obuhvata sljedeće aktivnosti:

1. **Sprovođenje redovnih kulturnih aktivnosti**, u okviru kojih posebno mjesto zauzimaju tradicionalne manifestacije:
 - *Bjelopoljsko likovno proljeće,*
 - *Noć muzeja,*
 - *Izložba radova učenika osnovnih škola,*
 - *Internacionalni likovni susreti „Slikari Lazovići“,*
 - *Dani evropske kulturne baštine.*
 - *Njegošev dan*
2. **Sakupljanje muzejskog materijala** putem terenskih istraživanja, otkupa, poklona, razmjene i na druge načine, u skladu s programom sakupljanja koji donosi organ upravljanja za period od pet godina, uz obaveznu provjeru porijekla svakog predmeta.
3. **Sprovođenje preventivne i trajne zaštite** muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije.

U tom kontekstu, Muzej će, uprkos poteškoćama u radu koje proizilaze iz kašnjenja sa završetkom radova na rekonstrukciji zgrade, nastaviti da funkcioniše uspješno i sa punim intenzitetom, kao i do sada.

Nažalost, zbog trenutne situacije, u Muzeju neće biti moguće realizovati pojedine osnovne aktivnosti, kao što su posjete, stalna muzejska postavka, redovno održavanje i zaštita predmeta i slično. Ipak, ove aktivnosti biće nadoknađene u periodu nakon završetka rekonstrukcije, kada Muzej ponovo bude u punoj funkciji.

1. ODJELJENJE MUZEJSKIH ZBIRKI

Odjeljenje muzejskih zbirki obuhvata ukupan fundus Muzeja, koji čine zbirke muzejskih predmeta. U tom smislu, zbirka predstavlja osnovnu formu organizacije predmeta u muzeju, preko koje ustanova funkcioniše kao cjeloviti sistem.

Prema sadržaju i klasifikaciji muzejskog materijala, Muzej u Bijelom Polju svrstava se u kategoriju muzejskih ustanova kompleksnog tipa, sa više zbirki: arheološkom, istorijskom, numizmatičkom, etnografskom i umjetničkom.

U 2026. godini Muzej će, poštujući Zakon o muzejskoj djelatnosti i međunarodne standarde u oblasti muzeologije, započeti unapređenje načina obrade muzejskog materijala i **vođenje elektronske baze podataka**, u cilju usklađivanja sa savremenim principima muzejske prakse.

1.1. Muzejske zbirke

Pretežna djelatnost Muzeja ostvaruje se kroz sistematizovano i hronološki organizovanje zbirki, čijim se popunjavanjem projektuje razvoj Muzeja kao živog organizma i mjesta visoke umjetnosti i kulture.

Dominantno mjesto u zbirkama zauzimaju muzejski predmeti čije izlaganje predstavlja komunikativno sredstvo koje, uz odgovarajuću dokumentacionu obradu i vizuelnu prezentaciju, postaje važna karika u istraživanju istorijskog, društvenog i prirodnog konteksta jedne sredine.

Pored formiranja i prezentacije zbirki kao osnovnih djelatnosti, Muzej organizuje i različite prateće programe: istraživačke aktivnosti, manifestacije, stalne i povremene izložbe, stručna i popularna predavanja, raznovrsne događaje, tribine, dokumentarne i filmske projekcije, pozorišne predstave i druge sadržaje koji doprinose prijatnijem i sadržajnijem boravku posjetilaca u muzeju.

U tom smislu, JU Muzej Bijelo Polje predstavlja vodeću instituciju u oblasti kulturne baštine grada, čiji je osnovni zadatak zaštita, očuvanje, valorizacija, prezentacija i popularizacija kulturne baštine Bijelog Polja i Crne Gore.

Zbog takve uloge u društvu i značaja za državu Crnu Goru, sve zbirke Muzeja su u periodu od 1962. do 1964. godine registrovane kao pokretno kulturno dobro kod Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore (bivšeg Zavoda za zaštitu spomenika kulture Crne Gore) i time stavljene pod zakonsku zaštitu.

4. **Istraživanja u muzejskoj djelatnosti**, radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala.
5. **Istraživanja u muzejskoj djelatnosti**, radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala.
6. **Stručnu obradu muzejskog materijala**, koja obuhvata identifikaciju, determinaciju, klasifikaciju, kategorizaciju, analizu i opis, vrednovanje i interpretaciju, stručno istraživanje i dokumentovanje.
7. **Vođenje dokumentacije** o muzejskom materijalu i njegovoj zaštiti.
8. **Privremeno čuvanje muzejskog materijala** kojem nije obezbijeđena adekvatna zaštita u drugom muzeju.
9. **Davanje stručnih mišljenja** o privremenom izmještanju muzejskog materijala koji nema odgovarajuću zaštitu.
10. **Reviziju muzejskog fonda**, u skladu sa zakonskim propisima.
11. **Organizovanje stalnih i povremenih izložbi** muzejskog materijala.
12. **Obavljanje djelatnosti i poslova** na prikupljanju, čuvanju, zaštiti i prezentaciji muzejskih predmeta u oblasti muzejskih zbirki:
 - **arheološke** (predmeti pronađeni arheološkim istraživanjima),
 - **etnografske** (predm. tradic. kult. i način izrade, nošnje, alati, običaji, vjerovanja),
 - **istorijske** (dokumenti i predmeti od značaja za istoriju opštine ili države),
 - **numizmatičke** (novac, medalje, ordenje i slični predmeti).
 - **umjetničke** (slike, skulpture, grafike, itd.)

Sa tog aspekta, JU Muzej Bijelo Polje svoju funkcionalnu komponentu ostvaruje kroz redovnu djelatnost i programske sadržaje, koji se realizuju u okviru rada organizacionih jedinica:

- I. *Odjeljenje muzejskih zbirki,*
- II. *Odjeljenje stručnih poslova,*
- III. *Odjeljenje opštih poslova.*

Tabelarni prikaz strukture i osnovnih funkcija ovih organizacionih jedinica dat je u nastavku.

JU MUZEJ BIJELO POLJE				
ODJELJENJE MUZEJSKIH ZBIRKI				
Arheološka	Etnografska	Istorijska	Numizmatička	Umjetnička
ODJELJENJE STRUČNIH POSLOVA				
Preventivna zaštita Muzejskog prostora i predmeta	Muzejska dokumentacija	Edukativna i promotivna djelatnost Prosvjetno-pedagoški rad i posjete Muzeju	Izdavačka djelatnost, Stručna biblioteka, Saradnja sa srodnim orga.	
ODJELJENJE OPŠTIH POSLOVA				
Administrativno-pravni poslovi	Finansijsko-računovodstveni poslovi	Informatički poslovi	Fizičko-tehnička zaštita objekta i predmeta	Poslovi održavanja izložbenog prostora (higijena)

1. 1. 1. Arheološka zbirka

Arheološka zbirka Muzeja Bijelog Polja, najstarija među zbirkama Muzeja, osnovana je početkom šezdesetih godina XX vijeka. Formirana je kroz sistematska arheološka istraživanja sprovedena krajem šezdesetih i tokom devedesetih godina prošlog vijeka i obuhvata predmete čiji fond čine nalazi koji pokrivaju vremenski raspon od mlađeg kamenog doba – neolita, preko bakarnog i bronzanog doba, pa sve do kraja srednjeg vijeka. Pored sistematskih istraživanja, muzejski predmeti su prikupljeni i rekonstruiranjem terena, poklonom građana, kao i otkupom.

Planirane aktivnosti za 2026. godinu usmjerene su na **formiranje nove izložbene postavke u adaptiranoj zgradi Muzeja**, čija rekonstrukcija još nije završena. Nova postavka obuhvatiće izbor **starih i novopronađenih arheoloških predmeta** sa lokaliteta: Vakufnama Abdi-paše, sina Mustafa-bega, iz XVIII vijeka („Hadži Danušina džamija“) u Bijelom Polju, „Podgajnice“ – Zaton, „Trnje“ – Bijedići, „Samograd“, „Crkvina i Brankovina“ – Pašića Polje, Bliškovo, „Crkvina“ – Zaton, i drugih lokaliteta na teritoriji opštine Bijelo Polje.

Takođe, *tokom 2026. godine, planirane aktivnosti uključuju:* **Nastavak saradnje sa Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore**, što podrazumijeva istraživanja na već započetim arheološkim lokalitetima. **Apliciranje kod Ministarstva kulture i medija Crne Gore**, kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2026. godinu, sa projektima koji se odnose na istraživačke i konzervatorske aktivnosti. **Sprovođenje arheoloških i konzervatorskih istraživanja lokaliteta „Podgajnice“** i izvođenje geofizičkih snimanja **kasnoantičke vile rustike u Zatonu**. Dosadašnja istraživanja ovog lokaliteta omogućila su bolje razumijevanje same strukture objekta i ukazala na njegov značaj kao rijetkog i izuzetno vrijednog nalazišta. **Organizacija tematske izložbe posvećene arheološkim istraživanjima** na teritoriji opštine Bijelo Polje. Izložba će prezentovati rezultate sistematskih istraživanja sprovedenih krajem šezdesetih i tokom devedesetih godina XX vijeka, kao i najnovijih istraživanja.

Realizacijom ovih aktivnosti, Arheološka zbirka Muzeja Bijelog Polja nastaviće da doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturno-istorijskog nasljeđa naše opštine, prezentaciji rezultata arheoloških istraživanja i afirmaciji Muzeja kao značajnije institucije u Crnoj Gori.

1. 1. 2. Etnografska zbirka

Etnografska zbirka Muzeja Bijelog Polja predstavlja neprocjenjivo kulturno blago koje svjedoči o životu, radu i stvaralaštvu stanovništva ovog kraja.

Etnografsko blago Bijelog Polja proizilazi iz bogate kulturne tradicije stanovništva ovog kraja, koje je kroz istoriju formiralo zajednicu različitog etničkog, vjerskog i kulturnog sastava. Ova raznolikost doprinijela je stvaranju specifičnog kulturnog identiteta bjelopoljskog kraja, prepoznatljivog po njegovanju narodne umjetnosti, običaja, vjerovanja i rukotvorina.

Etnografska zbirka Muzeja Bijelog Polja formirana je početkom šezdesetih godina XX vijeka sa osnovnim zadatkom da prikuplja, čuva, proučava i prezentuje materijalnu i nematerijalnu kulturu lokalnog stanovništva. U okviru zbirke čuvaju se predmeti koji svjedoče o načinu života, običajima, zanatima i tradiciji ovog područja.

Većina predmeta u Etnografskoj zbirci potiče iz perioda druge polovine XIX i prve polovine XX vijeka. Predmeti su nastali u okviru razvijenih lokalnih zanata: kovačkog, grnčarskog, tesarskog, vunovlačarskog, terzijskog, opančarskog, sahadžijskog i drugih, koji su imali važnu ulogu u svakodnevnom životu ljudi ovog kraja.

Zbirka sadrži bogat fond pokretnih dobara narodnog stvaralaštva, uključujući tradicionalne predmete, odjeću i obuću, dijelove pokućstva, oruđa, narodne nošnje, muzičke instrumente, kao i predmete koji su se koristili u obredima i običajima. Svaki od tih predmeta ima dokumentarnu i edukativnu vrijednost, jer doprinosi boljem razumijevanju kulturno-istorijskog razvoja Bijelog Polja i šireg sjevernog područja Crne Gore.

Narodne nošnje zauzimaju posebno mjesto u zbirci, budući da predstavljaju značajan segment nematerijalne kulturne baštine. Njihov oblik, kroj, boje i ukrasi svjedoče o kulturnim, društvenim i vjerskim osobenostima sredine, čime doprinose očuvanju identiteta i autentičnosti lokalne tradicije.

U **programskoj 2026. godini** planirano je da se u rekonstruisanom izložbenom prostoru Muzeja realizuje **nova stalna etnografska postavka**, koja će u najpozitivnijem smislu prikazati **dihotomiju urbanog i ruralnog načina života stanovništva bjelopoljskog kraja**.

Takođe, *planirane aktivnosti u okviru Etnografske zbirke za 2026. godinu uključuju:*

Izradu nove stalne etnografske postavke Muzeja, sa akcentom na savremenu prezentaciju tradicionalnih predmeta i običaja. **Pribavljanje nedostajućih predmeta** iz prve polovine XX vijeka, karakterističnih za kulturnu tradiciju Bijelog Polja. **Prethodna istraživanja, nabavka i izrada kompleta muških i ženskih nošnji**, uključujući i tradicionalne srpske, muslimanske i polusvećane crnogorske nošnje. **Konzervatorsko-restauratorske aktivnosti** na postojećim predmetima koji zahtijevaju zaštitu i stručno održavanje. **Dokumentovanje i katalogizaciju zbirke** – unapređenje baze podataka kroz fotografsku i opisnu obradu predmeta. **Realizaciju pratećih programa** (predavanja, radionica i izložbi) sa ciljem popularizacije etnografske baštine. U okviru redovnog programa Muzeja biće organizovana tradicionalna manifestacija „**Dani evropske kulturne baštine**“.

1. 1. 3. Istorijska zbirka

Istorijska zbirka Muzeja Bijelog Polja predstavlja značajan segment kulturne baštine koji svjedoči o istorijskim zbivanjima i procesima u ovom dijelu Crne Gore. Osnovana je 1962. godine i hronološki se nadovezuje na Arheološku zbirku, a svrha njenog osnivanja je dokumentovanje i prezentacija istorijskog razvoja ovog prostora, sa posebnim osvrtom na političke, vojne i društvene prilike kroz vjekove.

Zbirka obuhvata predmete iz perioda turske vojne i administrativne dominacije, kao i iz razdoblja balkanskih ratova, Prvog i Drugog svjetskog rata.

Kroz predmete se posjetiocima omogućava sagledavanje važnih istorijskih događaja i procesa koji su oblikovali identitet lokalne zajednice, čime zbirka ima obrazovnu, kulturnu i društvenu funkciju.

Planirane aktivnosti za 2026. godinu usmjerene su na **očuvanje, sistematizaciju i prezentaciju istorijske zbirke**, sa ciljem **edukacije, afirmacije lokalnog identiteta i**

promocije Muzeja kao važnog kulturnog centra. One obuhvataju: **Priprema i rekonstrukcija stalne postavke** kako bi se predmeti prikazali u hronološkom i tematskom kontekstu.

Prikupljanje novih predmeta i dokumenata putem poklona, otkupa i saradnje sa lokalnim stanovništvom. **Katalogizacija i digitalizacija zbirke**, radi bolje evidencije i lakšeg pristupa istraživačima; **Organizacija edukativnih programa, radionica i predavanja** o istorijskim događajima; **Konzervatorske i restauratorske aktivnosti** na predmetima koji zahtijevaju zaštitu; **Obilježavanje državnog praznika 13. novembar - Njegošev dan, crnogorski praznik kulture** u okviru redovnog programa Muzeja

Ukoliko za to bude uslova, u okviru ove zbirke planiran je i nastavak rada na izradi **opsežne publikacije** posvećene društvu „Sloga“, koje je djelovalo na prostorima Crne Gore, Srbije i Bosne i Hercegovine. Projekat obuhvata: prikupljanje arhivske građe i podataka, kao i detaljna istraživanja o osnivanju, radu i značaju ovog društva.

Treba istaći da je „Sloga“ 1925. godine osnovala grupa od sedamnaest entuzijasta, sa plemenitim ciljevima usmjerenim ka prosvjećivanju članova, razvijanju sloge, druželjublja i ljubavi prema domovini. Društvo je organizovalo rad u više sekcija, među kojima su posebno značajne: diletantska (dramska), muzička, sportska, bibliotečka i plesna sekcija.

1. 1. 4. Numizmatička zbirka

Numizmatička zbirka postoji od osnivanja Muzeja i predstavlja sastavni dio istorijske zbirke. U prvim godinama rada Muzeja, od 1957. do 1961. godine, prikupljeni su prvi primjerci metalnog i papirnog novca u različitim apoenima. U kasnijem periodu zbirka je obogaćena sa još oko hiljadu primjeraka različitog kovanog i papirnog novca.

Danas zbirka broji oko 1.300 novčanih jedinica u raznim apoenima, koje hronološki obuhvataju period od rimskog do kraja XX vijeka.

Tokom 2026. godine Muzej planira, pored **izrade nove stalne postavke, i izradu kataloških listi**, kojima će svakom muzejskom predmetu biti dodijeljena jedinstvena šifra. Šifra će se sastojati od kodne oznake Muzeja, odnosno muzejske jedinice, skraćenice muzejske zbirke i inventarskog broja.

1. 1. 5. Umjetnička zbirka

Umjetnička zbirka Muzeja Bijelog Polja ima izuzetnu kulturnu, istorijsku i estetsku vrijednost. Njeno kontinuirano unaprjeđenje i prezentacija doprinosi očuvanju bogate likovne tradicije ovog kraja, ali i razvoju savremenog umjetničkog izraza.

Prikupljanje predmeta za formiranje Umjetničke zbirke Muzeja Bijelog Polja vezuje se za sam početak rada Muzeja. Osnovu formiranja zbirke činili su: fotokopije svetaca iz originala Miroslavljevog jevanđelja, stare gravire (studije ruku) slikara Lazovića, portret-fotografije poznatih bjelopoljaca, umjetnički radovi lokalnih stvaralaca i bogoslužbene knjige.

Posebnu vrijednost zbirke predstavlja kolekcija predložaka studija, crteža i bakroreza poznatih bjelopoljskih slikara i ikonopisaca Lazovića, stvaralaca koji su djelovali od kraja XVIII do polovine XIX vijeka, čija umjetnost je bila prepoznata i cijenjena širom regiona, a njihov rad predstavljao je osnovu za kasniji razvoj likovne umjetnosti na ovom prostoru.

Na tim temeljima, kontinuiranim stručnim radom i angažovanjem stručnjaka Muzeja, Umjetnička zbirka je vremenom znatno uvećana i obogaćena raznovrsnim umjetničkim djelima.

Posebno značajan doprinos njenom razvoju dala je **organizacija likovnih manifestacija: Likovni salon „Bjelopoljsko likovno proljeće“** koji okuplja likovne stvaraoce iz Bijelog Polja. Izložba **„Likovnostvaralaštvo učenika osnovnih škola Bijelog Polja“**. **Međunarodni likovni susreti „Slikari Lazovići“**, koji afirmišu umjetničko stvaralaštvo i likovnu tradiciju Bijelog Polja.

Zahvaljujući ovim manifestacijama, zbirka je značajno obogaćena novim djelima savremenih umjetnika, čime se postepeno formira reprezentativni fond moderne umjetnosti Bijelog Polja.

U programskoj 2026. godini, Muzej Bijelog Polja planira da sprovede niz aktivnosti usmjerenih na unapređenje, sistematizaciju i prezentaciju Umjetničke zbirke: **Izrada nove koncepcije stalne umjetničke postavke**, sa akcentom na pronalaženje adekvatnog prostora za izlaganje **fototipskog izdanja Miroslavljevog jevanđelja**, koje je najznačajniji ćirilčni spomenik slovenske pismenosti. **Formiranje baze podataka umjetničkih djela** nastalih na dosadašnjim Međunarodnim likovnim susretima „Slikari Lazovići“, čime će se poboljšati upravljanje i katalogizacija zbirke, omogućiti bolji uvid u djela renomiranih umjetnika i kvalitetnije čuvanje podataka o ovoj manifestaciji.

Takođe, planirane aktivnosti u okviru Umjetničke zbirke obuhvataju **organizaciju tradicionalnih manifestacija: Likovni salon „Bjelopoljsko likovno proljeće“**, Izložba „Likovno stvaralaštvo učenika osnovnih škola Bijelog Polja“, Internacionalni likovni susreti „Slikari Lazovići“, kao i **učesće na konkursima Ministarstva kulture i medija Crne Gore**, kroz program *Razvoja kulture na sjeveru u 2026. godini*, sa projektom izložbe Međunarodnih likovnih susreta „Slikari Lazovići“.

Planirane aktivnosti za 2026. godinu biće usmjerene na jačanje kulturne uloge Muzeja, afirmaciju lokalnih stvaralaca i promociju Bijelog Polja kao prepoznatljivog centra likovne umjetnosti u Crnoj Gori.

1. 2. Tradicionalne manifestacije Muzeja

Manifestacije predstavljaju važan segment kulturne djelatnosti JU Muzej Bijelo Polje i prepoznatljive su kako u lokalnim okvirima, tako i šire. Njihova osnovna funkcija je očuvanje, valorizacija i prezentacija bogatog kulturnog nasljeđa našeg grada, kao i promocija kulturnog stvaralaštva kroz različite programske forme. Svojom raznovrsnošću i kvalitetom, manifestacije doprinose unapređenju kulturnog života Bijelog Polja i jačanju prepoznatljivosti Muzeja kao važnog nosioca kulturnih aktivnosti u gradu.

- *Likovni salon „Bjelopoljsko likovno proljeće“*

Tradicionalna manifestacija koja se održava od 1994. godine i predstavlja centralni likovni događaj u gradu. Salon okuplja akademske slikare, amatere, profesore likovne kulture i njihove učenike, afirmišući lokalno slikarstvo i podstičući razvoj novih talenata. Isto tako, ova manifestacija promoviše i unaprjeđuje likovno stvaralaštvo i povezuje umjetnike različitih generacija.

Plan za 2026. godinu: Organizacija 32. proljećnog Likovnog salona.

- *Izložba "Likovno stvaralaštvo učenika osnovnih škola Bijelog Polja"*

Manifestacija koja se kontinuirano održava više od tri decenije, posvećena prezentaciji likovnog stvaralaštva učenika osnovnih škola i saradnji Muzeja sa likovnim pedagozima. Pored toga, ovom izložbom se otkriva i podstiče dječiji slikarski talenat, razvija kreativnost i formiraju generacije budućih učesnika "Bjelopoljskog likovnog proljeća".

Plan za 2025. godinu: Organizacija 38. izložbe "Likovno stvaralaštvo učenika osnovnih škola Bijelog Polja".

- *Evropska noć muzeja*

Međunarodna manifestacija koja promoviše muzeje kao atraktivne prostore kulture i zabave, pri čemu se povećava vidljivost muzeja, privlači šira publika i predstavlja kulturna baština na savremen i interaktivan način. JU Muzej Bijelo Polje učestvuje u ovom programu od 2007. godine, na inicijativu Ministarstva kulture Crne Gore.

Plan za 2026. godinu: Organizacija 18. izdanja manifestacije, uz prigodan kulturno-umjetnički i zabavni program (u zavisnosti od završetka rekonstrukcije muzejske zgrade).

- *Internacionalni likovni susreti "Slikari Lazovići"*

Manifestacija pokrenuta 2019. godine kao nastavak tradicije nekadašnjih "Likovnih susreta Stari most". Nazvana po znamenitoj slikarskoj porodici Lazović, ona okuplja domaće i međunarodne slikare. U tom kontekstu, susreti njeguju i afirmišu slikarsku tradiciju Bijelog Polja, sa posebnim akcentom na razvoj saradnje između umjetnika i intenziviranje kulturne razmjene na regionalnom i međunarodnom nivou.

Plan za 2026. godinu: Organizacija 8. po redu Internacionalnih likovnih susreta.

- *Dani evropske baštine*

Međunarodna manifestacija koja promoviše zajedničko kulturno nasljeđe evropskih zemalja. JU Muzej Bijelo Polje učestvuje u programu od 2017. godine, a cilj je promocija lokalne materijalne i nematerijalne baštine, tradicionalnih vještina i kulturnih vrijednosti Bijelog Polja u evropskom kontekstu.

Plan za 2026. godinu: Organizacija 7. po redu manifestacije "Dani evropske baštine".

- *Njegošev dan – crnogorski praznik kulture*

Manifestacija posvećena obilježavanju državnog praznika 13. novembar - Njegošev dan, crnogorski praznik kulture kojim se promoviše stvaralaštvo, kulturne vrijednosti i značaj Njegoševog nasljeđa.

Plan za 2026. godinu: Organizacija 3. po redu događaja,

Shodno navedenom, sve manifestacije koje organizuje JU Muzej Bijelo Polje karakterišu kreativnost, takmičarski duh i veliko interesovanje učesnika i publike. Muzej će nastaviti da unapređuje organizaciju, obezbjeđuje adekvatne uslove za rad i nagrađuje učesnike, te na taj način doprinese očuvanju i promociji kulturne baštine Bijelog Polja.

1. 3. *Prezentacija i popularizacija muzejskog materijala*

Muzej javnosti prezentuje svoj rad kroz **stalne i povremene izložbe**, koje predstavljaju najvidljiviji oblik njegove aktivnosti. Izložbene djelatnosti obuhvataju organizovanje **stalnih, tematskih, pokretnih, studijskih i gostujućih izložbi**, kao i **razmjenu sa drugim muzejima** na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Time se omogućava prikaz novih dostignuća u muzejskoj djelatnosti i podstiče interesovanje posjetilaca.

Za uspješnu realizaciju izložbi potrebno je obezbijediti odgovarajuće organizacione i tehničke uslove – od uređenja izložbenog prostora, pripreme informativnog materijala (katalozi, plakati, audio-vizuelni sadržaji) do logističke podrške (transport, smještaj gostiju itd.).

Popularizacija i prezentacija kulturne baštine ostvaruju se i kroz manifestacije, publikacije, radionice, okrugle stolove, tribine i predavanja, čime Muzej jača svoju obrazovnu i društvenu ulogu.

1. 3. 1. *Stalna postavka*

Stalna postavka predstavlja osnovnu i najvažniju djelatnost svakog muzeja. Koncipirana od predmeta iz muzejskih zbirki, ona je temeljni — i zakonski definisan — oblik muzejskog izlaganja. Kroz stalnu postavku publici se prezentuje bogato kulturno nasljeđe naše sredine, kao i specifičnosti samog Muzeja, izražene kroz njegove najznačajnije i najvrednije predmete, po kojima se razlikuje od drugih muzeja. Ovim segmentom rada ističe se i razumijevanje društvene, kulturne i obrazovne uloge Muzeja.

U cilju bolje komunikacije sa publikom i privlačenja većeg broja posjetilaca, kustosi će, u okviru preuređenih prostorija Muzeja, raditi na redefinisanoj i modernizaciji izložbenog prostora, kako bi se stalna postavka učinila pristupačnijom, interaktivnijom i vizuelno atraktivnijom.

U skladu s navedenim, a po završetku rekonstrukcije zgrade, sve aktivnosti Muzeja u 2026. godini biće usmjerene na izradu novih stalnih postavki muzejskih zbirki – arheološke, etnografske, istorijske, numizmatičke i umjetničke.

1. 3. 2. *Povremene izložbe*

Povremene izložbe predstavljaju važan segment izložbene djelatnosti Muzeja. Njima se javnosti prezentuju novi sadržaji, rezultati istraživanja i aktuelne teme iz oblasti kulture, istorije, umjetnosti i društvenog života. Ovim oblikom rada Muzej doprinosi promociji kulturne baštine i savremenog stvaralaštva, te jača svoju obrazovnu i kulturnu funkciju. U skladu sa zakonskim obavezama, Muzej organizuje povremene izložbe uz pripremu i izdavanje pratećeg promotivnog materijala (kataloga, plakata, pozivnica, brošura i sl.).

Kroz ovakav vid aktivnosti Muzej se aktivno uključuje u kulturni život zajednice kroz organizaciju i prezentaciju povremenih izložbi koje afirmišu kulturnu baštinu, savremeno stvaralaštvo i stručni rad Muzeja, te podstiču razmjenu znanja i iskustava sa drugim ustanovama.

U tom kontekstu, Muzej će i u **programskoj 2026. godini** aktivno raditi na organizaciji povremenih i gostujućih izložbi i saradnji sa relevantnim institucijama i partnerima, povećanju vidljivosti i dostupnosti muzejskog sadržaja široj javnosti i unaprijeđenju saradnje Muzeja sa kulturnim i obrazovnim ustanovama u zemlji i inostranstvu.

1. 4. Radionice, okrugli stolovi, tribine, promocije, koncerti

Radionice, okrugli stolovi, tribine, promocije i koncerti predstavljaju važan segment djelovanja Muzeja. Organizovanjem ovih aktivnosti Muzej doprinosi unapređenju kvaliteta kulturnog i javnog života, kao i povećanju broja kulturnih dešavanja u našem gradu. Na taj način, Bijelo Polje se potvrđuje kao vodeća opština u kulturnom i javnom životu sjevera Crne Gore.

Cilj nam je da posjeta Muzeju ne bude isključivo susret sa predmetima iz stalne postavke, već da se Muzej predstavi kao živa ustanova kulture — prostor koji, pored stalne izložbe, nudi i povremene kulturno-obrazovne programe.

Tokom 2026. godine planiran je nastavak uspješne saradnje sa kulturno-obrazovnim ustanovama sa područja opštine, kao i sa institucijama i pojedincima iz zemlje i regiona, sa kojima Muzej ima razvijenu komunikaciju i potpisane sporazume o saradnji. Pored toga, Muzej će samostalno organizovati i sopstvene kulturne, umjetničke i obrazovne programe, koje će prezentovati kroz rad svojih zbirki.

Poseban akcenat biće stavljen na nastavak saradnje sa osnovnim i srednjim školama, s ciljem popularizacije muzejske djelatnosti među djecom i mladima. Planirane su prezentacije predmeta iz muzejskih zbirki (njihove tradicionalne upotrebe), kao i promocija nematerijalnog kulturnog nasljeđa — igara, pjesama, narodnih predanja i tradicionalnih jela. Sve aktivnosti biće praćene stručnim predavanjima kustosa i gostujućih stručnjaka iz oblasti kulturne baštine.

Shodno navedenom, Muzej će i u 2026. godini nastaviti saradnju sa institucijama, ustanovama, organizacijama i pojedincima kojima je promocija i prezentacija kulturno-istorijskog nasljeđa profesionalna orijentacija.

1. 5. Nabavka predmeta

U skladu sa zakonom i programskim aktivnostima, Muzej će i u 2026. godini nastaviti sakupljanje i nabavku muzejskog materijala, sa ciljem obogaćivanja i valorizacije svojih zbirki.

Nabavka predmeta vršiće se od pojedinaca, organizacija i drugih subjekata, kroz terenska istraživanja, otkup, poklone, razmjenu i druge vidove pribavljanja. Ove aktivnosti predstavljaju osnovni oblik popunjavanja muzejskih zbirki i obnavljanja muzejskog fonda, čime se doprinosi očuvanju i prezentaciji kulturnog nasljeđa.

1. 6. Stručni i istraživački rad

Stručni i istraživački rad predstavlja osnovu svih segmenata muzejskog djelovanja — od terenskih istraživanja, preko prikupljanja i obrade muzejskog materijala, do njegove interpretacije i prezentacije javnosti.

Cilj ovih aktivnosti je sakupljanje, valorizacija i prezentacija muzejske građe, u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu oblast muzejske djelatnosti.

Tokom 2026. godine biće nastavljena saradnja sa ustanovama i institucijama iz zemlje i regiona koje se bave istraživanjima u oblastima arheologije, istorije umjetnosti, etnologije i istorije.

U okviru redovnih aktivnosti, Muzej će nastaviti zajedničke projekte sa ustanovama koje su, u saradnji sa Opštinom Bijelo Polje i Muzejom, već započele istraživačke radove iz oblasti arheologije i istorije umjetnosti.

Kustosi etnolozi planiraju da **tokom 2026. godine** nastave istraživanja i prikupljanje građe o srpskoj narodnoj nošnji Bijelog Polja s kraja XIX i početka XX vijeka, čime se doprinosi očuvanju i prezentaciji lokalne kulturne baštine.

1. 7. Muzejska, medijska i internet prezentacija

Neizostavan segment muzejskog rada predstavlja interakcija sa publikom i širom javnošću, koja se ostvaruje kroz različite oblike promocije, odnose s javnošću putem medija, kao i aktivnu komunikaciju na društvenim mrežama (Instagram, Facebook, YouTube) i druge oblike savremenog marketinga.

U tom kontekstu, Muzej će i **u 2026. godini** nastaviti da njeguje ovakav pristup, s posebnim akcentom na digitalnu vidljivost i dostupnost svojih sadržaja.

Pored navedenih vidova prezentacije, Muzej će, kao i do sada, održavati neposrednu komunikaciju s publikom kroz organizovanje vodičke službe, stalnih i povremenih izložbi, te kroz izdavanje pratećih publikacija — vodiča, kataloga, pozivnica, plakata i drugih promotivnih materijala.

2. ODJELJENJE STRUČNIH POSLOVA

Odjeljenje stručnih poslova u Muzeju obuhvata širok spektar aktivnosti, uključujući: preventivnu zaštitu muzejskog materijala i izložbenog prostora, konzervaciju i restauraciju, reviziju i dokumentaciju muzejskog materijala, organizaciju posjeta muzeju i prosvjetno-pedagoški rad, izdavačku djelatnost, saradnju sa srodnim ustanovama i organizacijama, bibliotečke aktivnosti, pripremu i pisanje projekata, kao i druge stručne zadatke.

Nažalost, Muzej zbog nedostatka kadrova na tržištu rada u Bijelom Polju ne raspolaže dovoljnim brojem stručnjaka zaposlenih u svim oblastima. Poslove u okviru nadležnosti Odjeljenja trenutno obavljaju stručnjaci iz oblasti arheologije, etnologije, istorije i muzejske dokumentacije, kao i muzejski tehničar/ka. Zaposleni posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije i položene stručne ispite za zvanja kustosa, višeg kustosa, muzejskog savjetnika, dokumentariste i muzejskog tehničara/ke.

Aktuelna situacija u Muzeju pokazuje da je nedostatak stručnog kadra i dalje jedan od glavnih izazova u radu ustanove. Ovaj problem je naročito izražen u oblastima konzervacije i zaštite muzejskih predmeta, muzejske pedagogije, informatike i istorije umjetnosti.

U skladu s tim, planovi **za 2026. godinu** biće usmjereni ka prevazilaženju navedenih poteškoća kroz jačanje stručnih kapaciteta, profesionalno usavršavanje postojećeg kadra i nastavak angažovanja spoljnih saradnika — stručnjaka iz oblasti arheologije, konzervacije, informatike i drugih srodnih disciplina. Na taj način Muzej će obezbijediti realizaciju svih stručnih zadataka i kontinuitet u redovnom i nesmetanom funkcionisanju ustanove.

2. 1. *Preventivna zaštita muzejskog prostora i predmeta.*

Zakonom o zaštiti kulturnih dobara („Službeni list Crne Gore“, br. 49/10 od 13. 08. 2010. godine) propisano je da su muzeji dužni da sprovode sistematsku zaštitu muzejskih predmeta. Ova obaveza podrazumijeva čuvanje i redovno održavanje pokretnih kulturnih dobara koja se nalaze pod zaštitom države, a kojima upravlja i raspolaže Muzej.

Poštujući zakonske propise, stručni kadar Muzeja će i **tokom 2026. godine**, u okviru redovnih godišnjih aktivnosti, sprovoditi preventivnu zaštitu muzejskih predmeta i muzejskog prostora, sa ciljem očuvanja i unapređenja cjelokupnog muzejskog fonda.

U skladu sa Zakonom, sprovodiće se i druge mjere zaštite, uključujući:

- kontrolu pristupa licima i korisnicima,
- zaštitu od djelovanja štetnih materija,
- redovno čišćenje prostora,
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

Na osnovu prethodno izvršenih kontrola, planirana je i redovna provjera stanja kulturnih dobara, selekcija i fotografisanje predmeta radi izrade dokumentacije i sprovođenja konzervatorskih mjera. Sve navedene aktivnosti imaju za cilj očuvanje autentičnosti i produženje životnog vijeka muzejskih predmeta.

2. 2. *Muzejska dokumentacija*

Zakonom o muzejskoj djelatnosti propisano je da stručna obrada muzejskog materijala predstavlja osnov za njegovu valorizaciju. Odredbe ovog Zakona podrazumijevaju izradu dokumentacije kao glavnog izvora podataka o muzejskom predmetu.

Odjeljenje za dokumentaciju i zaštitu predmeta predstavlja važan segment stručne djelatnosti JU Muzej Bijelo Polje. U toku 2026. godine odjeljenje će nastaviti da obavlja poslove evidentiranja, obrade, dokumentovanja i zaštite muzejskih predmeta i zbirki, u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara i opštim aktima ustanove.

U toku 2026. godine, Odjeljenje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti koje doprinose unapređenju dokumentacione i zaštitne funkcije muzeja, kroz sljedeće zadatke: **Evidentiranje i stručna obrada muzejskog materijala** – nastavak procesa sistematskog unosa i ažuriranja podataka u inventarne knjige i digitalne baze, **izrada i dopuna muzejske dokumentacije** – formiranje i dopuna predmetnih kartona, fotografske i digitalne dokumentacije, **preventivna zaštita i kontinuirano praćenje stanja predmeta** – redovna kontrola uslova čuvanja (temperatura, vlaga, svjetlo) i preduzimanje mjera zaštite, **digitalizacija muzejskog fonda** – nastavak rada na digitalnoj arhivi sa ciljem veće dostupnosti i zaštite podataka o zbirkama, **saradnja sa drugim odjeljenjima i institucijama** – razmjena iskustava i podataka sa srodnim ustanovama radi standardizacije dokumentacione prakse.

Za realizaciju ovih aktivnosti neophodna je saradnja sa matičnom muzejskom službom i Muzejskim informacionim sistemom, koji su u nadležnosti Narodnog muzeja Crne Gore na Cetinju. Ova saradnja podrazumijeva pružanje stručne pomoći, unapređenje stručnog rada, prikupljanje, vođenje i analiziranje muzejske statistike i dokumentacije, edukaciju muzejskog osoblja, organizovanje stručnog i naučnog rada, kao i izradu i unapređenje muzejskog informacionog sistema.

U tom kontekstu, JU Muzej Bijelo Polje će kroz redovne aktivnosti raditi na **dodatnoj obuci stručnog kadra**, a kustosi i dokumentaristkinja Muzeja će i tokom 2026. godine nastaviti sa **vođenjem i sređivanjem muzejske dokumentacije**, koja se u prethodnom periodu, usljed organizacionih i kadrovskih teškoća, nalazila u lošem stanju.

2. 3. *Edukativna i promotivna djelatnost i Prosvjetno-pedagoški rad i posjete Muzeju*

Jedan od prioriteta rada JU Muzej Bijelo Polje jeste **komunikacija sa publikom i povećanje broja posjetilaca**, sa posebnim akcentom na omladinu, učenike osnovnih i srednjih škola. Edukativni i promotivni programi Muzeja imaju za cilj razvijanje svijesti o značaju kulturne baštine, podsticanje interesovanja za kulturnu istoriju zavičaja i stvaranje trajne povezanosti mladih sa kulturnim nasljeđem.

2. 3. 1. *Saradnja sa obrazovnim i drugim ustanovama*

U zavisnosti od dinamike završetka rekonstrukcije zgrade Muzeja, tokom 2026. godine biće **nastavljena saradnja sa školskim i predškolskim ustanovama** sa područja opštine Bijelo Polje, kroz organizovanje posjeta Muzeju, tematskih radionica i prigodnih manifestacija takmičarskog karaktera.

Muzej će posebnu pažnju posvetiti privlačenju mladih generacija, u cilju popularizacije i očuvanja tradicije i kulturne baštine. Saradnja će se nastaviti i sa školama sa juga Crne Gore, kao i sa javnim ustanovama koje rade sa korisnicima sa posebnim potrebama, zainteresovanim za saradnju i posjete Muzeju.

U okviru ovih aktivnosti planirano je uvođenje **interaktivnih koncepcija vođenja kroz stalnu postavku**, prilagođenih djeci, mladima i osobama sa posebnim potrebama, čime se doprinosi inkluzivnom karakteru muzejske djelatnosti.

2. 3. 2. *Podsticanje kreativnosti i otkrivanje talenata*

Kroz kontinuiranu saradnju sa obrazovnim ustanovama i prosvjetnim radnicima, Muzej će raditi na **otkrivanju i podsticanju talenata** kod mladih u oblastima arheologije, etnologije, istorije, istorije umjetnosti i drugih disciplina koje predstavljaju muzejski rad.

Cilj ovih aktivnosti je stvaranje uslova za organizovanje **specijalizovanih radionica i edukativnih programa**, kojima bi se mladima omogućilo da aktivno učestvuju u procesu istraživanja, očuvanja i prezentovanja kulturne baštine.

Kroz ovakav vid rada Muzej povećava broj posjetilaca, naročito djece i mladih, razvija edukativni i inkluzivni karakter muzeja, te jača saradnju sa obrazovnim institucijama i prosvjetnim radnicima. Na ovaj način podstiče se kreativnost i interesovanje mladih za oblasti kulturnog nasljeđa, čime se ostvaruje jedan od osnovnih ciljeva savremenog muzejskog djelovanja – približavanje muzeja široj publici i njegovanje svijesti o značaju očuvanja kulturne baštine.

2. 4. *Izdavačka djelatnost*

Izdavačka djelatnost JU Muzej Bijelo Polje zasniva se na podsticanju i praćenju naučno-istraživačkog rada u domenu muzeologije, širenje znanja o značaju i neophodnosti očuvanja kulturne baštine, te na popularizaciji različitih oblasti kulturnog života i stvaralaštva.

Kroz ovu djelatnost, Muzej ostvaruje jedan od svojih osnovnih zadataka – informisanje, edukaciju i uključivanje javnosti u razumijevanje kulturnog nasljeđa.

Tokom 2026. godine, izdavačka djelatnost će predstavljati važan segment rada Muzeja. Ona će se ostvarivati kroz redovno publikovanje: **vodiča, kataloga izložbi, stručnih i popularnih tekstova, priloga i studija iz oblasti muzeologije i kulturne historije.**

Posebna pažnja biće posvećena **izradi novog "Vodiča kroz Muzej Bijelo Polje"**, budući da se postojeći vodič odnosi na staru stalnu postavku.

Planirano je da **2026. godine,** po završetku rekonstrukcije zgrade Muzeja i formiranju nove stalne postavke, bude izrađena i objavljena nova publikacija koja će predstavljati savremeni prikaz zbirke i aktivnosti ustanove, čime će se doprinijeti boljoj informisanosti i popularizaciji svog rada, povećanju razumijevanja muzejskih zbirke, unapređenju turističke ponude grada i promociji kulturnih dobara na području opštine Bijelo Polje.

U tom smislu, novi vodič će posjetiocima i široj javnosti pružiti osnovne informacije o Muzeju:

- sadržaj i značaj muzejskih zbirki,
- najvažnije predmete,
- aspekte muzejskog rada (prikupljanje, stručna obrada, izlaganje, prezentacija),
- istorijat i poslovanje ustanove.

Pored aktivnosti na izradi novog vodiča Muzej će, tokom 2026. godine, nastaviti sa prikupljanjem materijala i arhivske građe od značaja za izradu **monografije JU Muzej Bijelo Polje.** Ovaj dugoročni projekat ima za cilj da objedini cjelokupnu istoriju, razvoj, djelatnosti i najznačajnije predmete Muzeja, čime će se dodatno afirmisati kulturni identitet grada i regiona.

2. 5. Muzejska biblioteka

Muzejska biblioteka predstavlja važan segment stručnog rada JU Muzej Bijelo Polje. Njena osnovna uloga je obezbijedjivanje stručne i naučne literature iz oblasti kojima se Muzej bavi – **arheologije, etnologije, historije, historije umjetnosti, numizmatike, muzeologije, konzervacije** i drugih srodnih disciplina.

Biblioteka je, prije svega, namijenjena **stručnim radnicima Muzeja,** radi njihovog daljeg stručnog usavršavanja, istraživačkog rada i boljeg upoznavanja sa naučnim oblastima iz domena muzejske djelatnosti.

Pored toga, biblioteka je dostupna i široj čitalačkoj javnosti – **studentima, istraživačima, saradnicima Muzeja, učenicima i građanima** koji se bave stručnim ili naučnim radom iz pomenutih oblasti.

2. 6. Projektne aktivnosti Muzeja

Projektne aktivnosti predstavljaju značajan izvor finansiranja Muzeja i ključni su faktor uspješnosti u ostvarivanju njegove misije – očuvanju, zaštiti i prezentaciji neprocjenjivog kulturnog nasljeđa koje Muzej čuva.

2. 7. *Saradnja sa srodnim ustanovama, institucijama, organizacijama i pojedincima*

Saradnja sa srodnim ustanovama, institucijama, organizacijama i pojedincima predstavlja jedan od prioriteta rada Muzeja, ali i jedan od najvažnijih segmenata njegovog pozicioniranja u ukupnom kulturnom životu grada i države.

U skladu sa utvrđenim planom rada, ova aktivnost obuhvata saradnju sa srodnim ustanovama i institucijama u zemlji i inostranstvu, školama, ustanovama za korisnike sa posebnim potrebama i drugim relevantnim organizacijama.

Na osnovu potpisanih ugovora o saradnji, planirana je saradnja sa više institucija, ustanova, redakcija stručnih časopisa i pojedinaca iz zemlje i inostranstva. U tom smislu, očekuje se nastavak uspješne saradnje sa Ministarstvom kulture i medija Crne Gore, Narodnim muzejom Crne Gore, Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Upravom za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore, Filozofskim fakultetom Univerziteta u Beogradu, Muzejima i galerijama Podgorice, Zavičajnim muzejom Pljevlja, Maticom crnogorskom – ogranak u Bijelom Polju, Zavičajnim muzejom Novog Pazara, ambasadama sa sjedištem u Crnoj Gori, kao i sa redakcijama časopisa *Komuna*, *Odzivi*, *Mozaik*, *Sjever* i drugih.

Važno je napomenuti da realizacija ovih, kao i ostalih planiranih aktivnosti Muzeja u 2026. godini, u velikoj mjeri zavisi od završetka radova na rekonstrukciji zgrade Muzeja. Završetkom rekonstrukcije značajno će se unaprijediti uslovi za izlaganje, stručno-istraživački rad i realizaciju zajedničkih projekata sa partnerima.

3. ODJELJENJE OPŠTIH POSLOVA

U okviru djelatnosti ovog odjeljenja obavljaju se kadrovski, administrativni, finansijsko-računovodstveni, upravno-pravni i informatički poslovi, kao i poslovi zaštite imovine i lica, fizičko-tehničke zaštite objekta Muzeja i održavanja higijene. Svi ovi poslovi predstavljaju osnovu za nesmetano funkcionisanje i efikasan rad Muzeja kao javne ustanove.

3. 1. Zakonska regulativa i struktura zaposlenih u JU Muzej Bijelo Polje

Poslovi iz oblasti muzejske djelatnosti propisani su **Zakonom o muzejskoj djelatnosti** („Službeni list CG“, broj 49/10) i na osnovu njega donijetim **Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje muzejske djelatnosti**. Ovim propisima bliže su određeni uslovi koji se odnose na muzejski materijal, prostor i opremu za smještaj, čuvanje, korišćenje i prezentaciju muzejskog materijala, kao i na stručno osoblje koje obavlja muzejsku djelatnost.

Pravilnikom je definisano da se u obavljanju muzejske djelatnosti angažuje stručni kadar visoke stručne spreme različitih profila — arheolozi, etnolozi, istoričari, istoričari umjetnosti, konzervatori i dr. — uz odgovarajuću vrstu i stepen obrazovanja i položen stručni ispit za obavljanje muzejske djelatnosti.

Shodno odredbama Zakona, **JU Muzej Bijelo Polje** je javni muzej kompleksnog tipa koji može obavljati svoju djelatnost samo ako ima odgovarajuće stručno osoblje. Prema Pravilniku, muzeji čiji su osnivači država ili opština moraju imati najmanje jednog kustosa za svaku muzejsku zbirku.

JU Muzej Bijelo Polje posjeduje **pet zbirki** — arheološku, etnografsku, istorijsku, numizmatičku i umjetničku — za koje je obezbijeđen odgovarajući stručni kadar. Nedostatak kadra iz oblasti konzervacije, usljed ograničenog tržišta rada u Bijelom Polju, rješava se kroz **saradnju sa srodnim ustanovama i institucijama u Crnoj Gori**, koje povremeno angažujemo u slučajevima kao što su arheološka istraživanja i stručna zaštita predmeta i izrada stalne postavke. Ovaj način rada planirano je da se nastavi i tokom **2026. godine**, osim ukoliko se u međuvremenu ne riješi pitanje nedostajućeg kadra.

U programskoj 2026. godini, kao i prethodnih godina, Muzej će, u okviru planskog vođenja kadrovske politike, posebnu pažnju posvetiti **jačanju stručnih kapaciteta i profesionalnom osposobljavanju zaposlenih**. U tom smislu, Muzej će se odazivati na javne pozive **Uprave za kadrove** za učešće u programima stručnog osposobljavanja, kao i na programe doobuke i polaganja stručnog ispita za poslove muzejske djelatnosti koje organizuje **Ministarstvo kulture i medija Crne Gore**.

3. 2. Administrativni, finansijsko-računovodstveni i tehnički poslovi

Ovi poslovi su od suštinskog značaja za redovno i zakonito funkcionisanje Muzeja. Tokom **2026. godine** nastaviće se obavljanje redovnih aktivnosti koje obuhvataju

- administrativno vođenje ustanove;
- vođenje upravno-pravnih i informatičkih poslova;
- upravljanje finansijama, izradu finansijskih planova i izvještaja;
- vođenje blagajne, knjiženja i kontiranja;
- organizovanje poslova zaštite imovine i lica i druge prateće aktivnosti.

3. 3. Fizičko-tehnička zaštita zgrade i održavanje izložbenog prostora Muzeja

U **2026. godini** posebna pažnja biće posvećena praćenju **radova na otklanjanju propusta prethodnog izvođača u okviru rekonstrukcije zgrade Muzeja**. Radovi, nažalost, ne teku planiranom dinamikom. Tokom prethodnih šest mjeseci urađena je fasada sa podstrešnicom, ali su radovi potom obustavljeni.

Radi nastavka projekta održan je sastanak Upravnog odbora, uz učešće predstavnika Ministarstva kulture i medija, UNDP-a, Opštine i Muzeja. Zaključeno je da su ugovori UNDP-a sa glavnim izvođačem „Montal“ i nadzornim organom „CAU“ istekli, te da Ministarstvo nije preduzelo potrebne korake za nastavak radova.

Dogovoreno je da UNDP zaključno sa 1. julom 2025. godine okonča svoju ulogu u projektu i vrati preostala sredstva Ministarstvu, uz primopredaju dokumentacije Ministarstvu i Opštini. UNDP će povezati Opštinu sa ranije angažovanim podizvođačima radi tehničkog pregleda izvedenih radova i eventualnog nastavka na isplativ način.

Opštini Bijelo Polje preporučeno je da u saradnji sa Upravom za zaštitu kulturnih dobara obezbijedi ispunjavanje svih zakonskih, tehničkih i konzervatorskih uslova za operativnu upotrebu objekta. **Opština je potvrdila spremnost da preuzme punu odgovornost za završetak preostalih radova, s ciljem što skorijeg otvaranja muzeja za javnost.**

Muzej, iako nije organizator ni finansijer radova, nastaviće da prati kvalitet izvedenih radova, sprovodi nadzor nad primjenom projektne dokumentacije i poštovanjem konzervatorskih uslova utvrđenih rješenjem Uprave za zaštitu kulturnih dobara broj UP/I-03-204/2018-5 od 09.12.2019. godine (ispravka: greškom naveden datum 2029).

Zaključak

18

Programom rada za 2026. godinu obuhvaćeni su svi segmenti kulturne djelatnosti propisani zakonima i pravilnicima iz oblasti muzeologije i osnivačkim aktima ustanove. Dokument predstavlja cjelovit godišnji plan aktivnosti Muzeja, koji obezbjeđuje kontinuitet stručnog rada, jačanje institucionalnih kapaciteta i doprinos razvoju kulturnog života Bijelog Polja i Crne Gore.

ORGANIZACIJA I PLAN AKTIVNOSTI MUZEJA PO ODJELJENJIMA I ZBIRKAMA ZA 2026. GODINU

1. ODJELJENJE MUZEJSKIH ZBIRKI

Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Vrijeme realizacije	Napomena
1.1 Muzejske zbirke	Kustosi, muzejski tehničari	Tokom godine	Redovno održavanje i dopuna zbirke novim predmetima.
1.2 Tradicionalne manifestacije	Stručni tim	Tokom godine	Organizacija kulturnih događaja u saradnji s državnom i lokalnom zajednicom.
32. Likovni salon – "Bjelopoljsko likovno proljeće"	Kustoskinja umjetničke zbirke, muzejski tehničari,	21. Mart 2026	Izložba radova lokalnih umjetnika i umjetnika porijeklom iz Bijelog Polja.
38. Likovno stvaralaštvo učenika osnovnih škola Bijelog Polja	Kustoskinja umjetničke zbirke, muzejski tehničari, nastavnici osnovnih škola	15-18 maj 2026.	Takmičarski karakter; dodjela diploma i nagrada učenicima.
18. "Noć muzeja"	Svi zaposleni	15-18 maj 2026.	Produženo radno vrijeme; besplatan ulaz; interaktivni sadržaji.
8. Internacionalni likovni susreti "Slikari Lazovići"	Direktor, kustoskinja umjetničke zbirke, muzejski tehničari,	Septembar 2026	Učešće umjetnika iz regiona i šire organizacija radionica i javnih slikarskih formi.
7. Dani evropske kulturne baštine	Svi zaposleni	Septembar 2026.	Program u okviru nacionalne kampanje Ministarstva kulture, a pod pokroviteljstvom Evropske komisije i Savjeta Evrope
3. Njegošev dan	Kustosi, muzejski tehničari, nastavnici osnovnih i srednjih škola, spoljni saradnici	13. novembar 2026.	Organizacija odgovarajućih programa u skladu sa prirodom djelatnosti muzeja
1.3 Prezentacija i popularizacija muzejskog materijala	Kustosi, kustoskinje, muzejski tehničari	Tokom godine	Objave na svom sajtu, društvenim mrežama, lokalnim i državnim medijima.
1.3 Radionice, okrugli stolovi, tribine, promocije, koncerti	Kustosi, kustoskinje, stručni saradnici	Tokom godine	Program za sve uzraste; saradnja s kulturnim institucijama i školama.
1.5 Nabavka predmeta	Kustosi	Tokom godine	Nabavka predmeta od značaja za lokalnu istoriju i tradiciju.
1.6 Istraživački rad	Stručni tim	Tokom godine	Fokus na istraživanja u oblastima arheologije, etnologije, istorije i istorije umjetnosti
1.7 Muzejska, medijs. i intern. prezentaci., ažuriranje muzejskog sajta	Menadžer/ka za programsko planiranje	Tokom godine	Ažuriranje web stranice i digitalnog arhiva muzeja.

2. ODJELJENJE STRUČNIH POSLOVA

Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Vrijeme realizacije	Napomena
2.1 Preventivna zaštita muzejskog prostora i predmeta	Kustosi, muzejski tehničari, Centar za arheologiju i konzervaciju CG	Tokom godine	Kontrola mikroklimе, dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija i redovno održavanje predmeta.
2.2 Muzejska dokumentacija	Dokumentaristkinja	Tokom godine	Vođenje muzejske dokumentacije (knjige ulaska inventarne knjige i dr.) unos podataka u digitalnu bazu muzeja.
2.3 Prosvjetno-pedagoški rad, posjete Muzeju	Kustosi, pedagoški saradnici-nastavnici	Tokom godine	Vođene ture i edukativni programi za učenike.
2.4 Izdavačka djelatnost	Menadžer/ka za programsko planiranje	Tokom godine	Priprema godišnjeg biltena i publikacija muzeja.
2.5 Muzejska biblioteka	Muzejska tehničarka u saradnji sa kustosima/kinjankama	Tokom godine	Nabavka stručne literature i katalogizacija izdanja.
2.6 Projektne aktivnosti	Menadžer/ka za programsko planiranje u saradnji sa direktorom i kustosima/kinjankama	Tokom godine	Priprema i apliciranje na kulturne projekte i fondove.
2.7 Saradnja sa srodnim ustanovama, institucijama, organizacijama i pojedincima	Direktor	Tokom godine	Razmjena programa i zajedničke izložbe.

3. ODJELJENJE OPŠTIH POSLOVA

Aktivnosti	Nosilac aktivnosti	Vrijeme realizacije	Napomena
3.1 Zakonska regulativa i struktura zaposlenih u JU Muzej B. P	Direktor	Tokom godine	Usklađivanje akata i sistematizacije sa zakonskim propisima.
3.2 Administrativni, finansijsko-računovodstveni i tehnički poslovi	Administrativni službenik/racunovođa, Muzejska tehničarka	Tokom godine	Vođenje finansijske evidencije i nabavke materijala.
3.3 Fizičko-tehnička zaštita zgrade i održavanje izložbenog prostora muzeja	Tehničko osoblje	Tokom godine	Redovno održavanje, čišćenje i sigurnosni nadzor.

Prilog:

Dostavljeno:

- Imenovanom
- Arhivi Muzeja

Kontakt osoba: Računovođa, Jasmina Sijarić

[Tel:069/236-262](tel:069/236-262)

Adresa: Ul.Radnička br. 19,Bijelo Polje,84000

JU MUZEJ BIJELO POLJE

Jelena Raičević
Direktor, Željko Raičević

CRNA GORA
OPŠTINA BIJELO POLJE
JAVNA USTANOVA M ♦ U ♦ Z ♦ E ♦ J BIJELO POLJE
Radnička 19, Bijelo Polje, 84000
E-mail: zmbpmne@gmail.com / muzej@bijelopolje.co.me
Tel./faks: +38250 431-579
Šifra djelatnosti: 91.02
PIB: 03119556
Registarski broj: 80027042
Žiro račun: ; 520 – 36684 – 21 Hipotekarna banka

Broj: 01-402/25-215/2

Bijelo Polje: 3.11.2025.godine

Za:

Veza: 01-402/25-215

Predmet: Odluka o usvajanju Programa rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026. godinu

Na osnovu člana 10 stav 2 tački 3,4 i 6, člana 20 stav 1 tačka 5 i člana 28 stav 3 i 4 Statuta JU Muzej Bijelo Polje br. 08/16 ("Službeni list Crne Gore"- Opštinski propisi, broj 5/2017") i člana 12 stav 1 tačka 5 Odluke o osnivanju Javne ustanove Muzej ("Službeni list Crne Gore"- opštinski propisi", broj 19/2016.), Savjet JU Muzej Bijelo Polje, na sjednici održanoj 3.11.2025. godine, jednoglasno je donio, sljedeću:

ODLUKU

Usvaja se Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026. godinu.

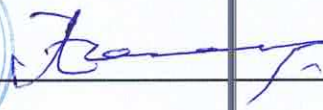
Obrazloženje

Savjet JU Muzej Bijelo Polje je konstatovao da je Program rada JU Muzej Bijelo Polje za 2026. godinu, sadržajan, iscrpan, transparentan i realan.

Uvidom u Program rada JU Muzej za 2026. godinu, Savjet konstatuje da su aktivnosti JU Muzej Bijelo Polje sadržajne i u skladu sa Zakonom o kulturi, Zakonom o muzejskoj djelatnosti, Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, Statutom JU Muzej i Odlukom o osnivanju JU Muzej Bijelo Polje, što je garancija da će iste u potpunosti biti realizovane u predviđenim rokovima.

SAVJET JU MUZEJ BIJELO POLJE

Predsjednik, Azem Idrizović

Prilog:

Dostavljeno: - Arhivi Muzeja

Adresa: JU Muzej Bijelo Polje, Radnička 19. Bijelo Polje 84000; Tel. 050/ 431-579

Kontakt osoba: Željko Raičević, tel. 069/ 428 – 548